

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ
ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

РІШЕННЯ

від 22 жовтня 2021 року

№ 103/2

Про проект Закону України про ринок деревини
(реєстр. № 4197-д)

Комітет з питань екологічної політики та природокористування розглянув проект Закону про ринок деревини (реєстр. № **4197-д** від 10.09.2021), внесений народними депутатами України Наталухою Д.А., Підласою Р.А. та іншими народними депутатами України, і відзначає.

Метою законопроекту, відповідно до пояснювальної записки, є комплексне врегулювання відносин, пов'язаних з купівлею-продажем деревини, а також визначення правових, економічних та організаційних засад функціонування ринку деревини, що сприятиме розвитку цього ринку і забезпеченню інтересів усіх його учасників.

Проектом Закону, зокрема, пропонується:

запровадити доступ до інформації усім учасникам ринку щодо обсягів, ціни продажу та покупців деревини і виробів з неї;

визначити функції лісового порталу, як інструменту підвищення прозорості ринку, та врахувати при його створенні вже наявного функціоналу Системи електронного обліку деревини;

визначити засади проведення електронних аукціонів, їхні види та особливості;

встановити відповідальність власників лісу, постійних лісокористувачів, покупців деревини за невиконання умов договору купівлі-продажу;

передбачити створення Комісії для розгляду скарг щодо торгів деревиною як інструменту захисту учасників ринку.

Крім цього проектом Закону пропонується визнати таким, що втратив чинність Закон України «Про особливості державного регулювання діяльності

суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язаної з реалізацією та експортом лісоматеріалів», яким наразі передбачена тимчасова, строком на 10 років, заборона вивезення за межі митної території України в митному режимі експорту лісоматеріалів необроблених (код 4403 УКТЗЕД).

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України підтримує законопроект із зауваженнями, зокрема згідно з частиною другою статті 5 законопроекту лісовий портал забезпечує, зокрема, видачу дозвільних документів, подання, погодження та затвердження матеріалів лісовпорядкування тощо, але яким чином це буде відбуватися у проекті Закону, не визначено.

Міндовкілля зазначає, що 01.07.2021 набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів» від 19 червня 2020 року № 738-IX (далі – Закон № 738-IX), яким були викладені у новій редакції Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» та Закон України «Про товарні біржі».

Відповідно з 01.07.2021 організований ринок деревини передбачає купівлю-продаж деревини на товарних біржах, які ліцензовані Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (далі – НКЦПФР), відповідають вимогам законодавства до їх діяльності, капіталу, фахівців, корпоративного управління тощо та здійснюють організацію і проведення біржових торгів за допомогою електронної торгової системи, загальні вимоги до якої також визначені Законом № 738-IX.

У свою чергу, законопроект містить положення, які визначають порядок організації купівлі-продажу деревини, вимоги до електронної торгової системи, її побудови та принципів функціонування.

Законопроектом вносяться зміни до Закону України «Про товарні біржі», якими пропонується виключити деревину з переліку продукції, що є активом, допущеним до біржових торгів на товарних біржах, і виокремити серед інших ринок деревини, тим самим вивести його з-під державного регулювання та нагляду НКЦПФР.

Враховуючи вищевикладене, Міндовкілля зазначені зміни вважає недоцільними.

Міністерство фінансів України у своєму експертному висновку зазначає, що положення проекту Закону не відповідають нормам статті 27 Бюджетного кодексу України щодо введення в дію законів, що впливають на показники бюджету та стосовно подання фінансово-економічного обґрунтування, включаючи відповідні розрахунки, якщо прийняття законопроекту призведе до зміни показників бюджету.

Мінфін проект Закону у поданій редакції не підтримує.

Комітет з питань економічного розвитку, як головний Комітет, на своєму засіданні 09.09.2021 розглянув законопроекти (реєстр. №№ 4197, 4197-1), які рекомендує Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні відхилити і прийняв рішення підтримати та подати на розгляд Верховної Ради

України доопрацьований проект Закону (реєстр. № 4197-д), що рекомендує Верховній Раді України прийняти за основу.

Комітет звертає увагу, що зауваження викладені у Рішенні Комітету від 09.12.2020 № 58/1 надані до законопроектів (реєстр. №№ 4197, 4197-1) не враховані у доопрацьованому законопроекті (реєстр. № 4197-д).

Зазначаємо, що згідно з частиною першою статі 10 законопроекту передбачено, що учасники ринку деревини здійснюють діяльність на договірних засадах, шляхом укладання договорів купівлі-продажу деревини та інших договорів, передбачених законодавством (далі – договір купівлі-продажу деревини).

Однак, «інші договори» не можуть називатися «договором купівлі-продажу», кожен вид договірних зобов'язань мають свою назву і особливості, тому договором купівлі-продажу може називатися лише договір купівлі-продажу.

У статті 10 проекту Закону передбачаються істотні умови договору купівлі-продажу деревини, однак вони суперечать істотним умовам договору купівлі-продажу, передбачених Главою 54 «КУПІВЛЯ-ПРОДАЖ» Цивільного кодексу України.

Також, пропонується встановити, зокрема відповідальність покупця за несплату або неповну сплату ціни продажу лота, за відмову від прийняття лота за договором та відповідальність організатора за відмову у передачі (поставці) лота за договором, за невідповідність лота опису в оголошенні про проведення аукціону.

Згідно з статтею 627 Цивільного кодексу України сторони є вільними в укладенні договору, виборі контрагента та визначенні умов договору з урахуванням вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, звичаїв ділового обороту, вимог розумності та справедливості.

Враховуючи зазначене, доцільно виключити означені норми з законопроекту.

Проектом Закону пропонується внести зміни до статті 1 Лісового Кодексу України (далі – ЛКУ), доповнивши її терміном «лісовий портал». Водночас Комітет відмічає, що стаття 1 ЛКУ має назву «Поняття про ліс», а тому розміщення в ній вказаного положення не відповідає її змісту. Більш доцільно дане визначення передбачити у новій редакції статті 97 ЛКУ, що має назву «Лісовий портал».

Крім цього, Комітет відмічає, що порушене у законопроекті питання щодо відміни тимчасової заборони експорту лісоматеріалів у необробленому вигляді має вирішуватися на концептуальній основі шляхом оптимального поєднання екологічних та економічних аспектів лісокористування з метою забезпечення раціонального використання та відтворення лісів.

Враховуючи зазначене Комітет вважає, що у законопроекті доцільно посилити гарантії сталості управління лісовими ресурсами та екологічні умови експорту лісоматеріалів необроблених, і розглянути можливість відтермінування скасування тимчасової заборони вивезення за межі митної території України в

митному режимі експорту лісоматеріалів необроблених, що передбачена пунктом 8 Розділу VIII «Прикінцевих і перехідних положень» проекту Закону, шляхом викладення Закону України «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язаної з реалізацією та експортом лісоматеріалів» у новій редакції.

З метою забезпечення охорони, відтворення та сталого використання лісових ресурсів з урахуванням екологічних, економічних, соціальних інтересів суспільства, Комітет вважає за доцільне звернутися до Кабінету Міністрів України та профільних наукових установ стосовно отримання науково обґрунтованої інформації щодо:

удосконалення регулювання обігу деревини та можливості встановлення захисних заходів, спрямованих на збереження українських лісів, застосування яких відповідатиме міжнародним зобов'язанням України;

рівня лісистості в Україні;

нормативів мінімально необхідної захисної лісистості для областей України;

кількісних та якісних показників лісового фонду;

середніх змін запасу деревини по адміністративних областях;

динаміки обсягів заготівлі та реалізації деревини;

встановлення екологічних умов (вимог) щодо обігу деревини.

Комітет під час обговорення законопроекту підтримав рішення щодо прийняття проекту Закону за основу у першому читанні. Остаточне рішення щодо прийняття у другому читанні та в цілому як Закону народними депутатами – членами Комітету буде прийнято після урахування зауважень і пропозицій висловлених у Рішенні Комітету.

Враховуючи викладене, Комітет вирішив:

1. Рекомендувати Комітету з питань економічного розвитку внести на розгляд Верховної Ради України пропозицію проект Закону про ринок деревини (реєстр. № 4197-д від 10.09.2021), внесений народними депутатами України Наталухою Д.А., Підласою Р.А. та іншими народними депутатами України, прийняти за основу з урахуванням зауважень і пропозицій викладених у мотивувальній частині Рішення.

2. Рішення направити до Комітету з питань економічного розвитку.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО